

Yleiskeskustelu talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2025-2028 18.11.2024

Kaupunginhallituksen, valtuustoryhmien ja nuorisovaltuuston puheenjohtajien puheenvuorot

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan puhe

Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja vantaalaiset, Kaupunginhallituksen esitys valtuustolle ensi vuoden talousarvioksi sekä vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmaksi vastaa hyvin pitkälle kaupunginjohtajan alkuperäistä esitystä. Ryhmien välisissä talousarvioneuvotteluissa huomio yleensä keskittyy asioihin, jotka eivät ole budjettiesityksessä sisällä. Vähemmälle huomiolle jäävät ne asiat, jotka ovat päätyneet jo pohjiin – kiitos valtuutettujen ja lautakuntakuntien jäsenten aktiivisen ennakkovaikuttamisen. Haluan nostaa muutaman asian erityisesti esiin. Ensi vuonna saamme Vantaalle neljä uutta päiväkotia. Korjaamme tai laajennamme yhteensä viittä koulua. Panostamme vantaalaisten laadukkaisiin vapaa-ajanviettopaikkoihin – käynnissä ovat Elmon uuden uimahallin rakentaminen, Kuusijärven uudistaminen sekä Håkansbölen kartanon peruskorjaus. Panostamme koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja nuorisotyöhön. Kaikkiin yläkouluihin saadaan kouluvalmentajat. Etsivää nuorisotyötä ja työn- ja koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten palveluita vahvistetaan.

Arvoisa puheenjohtaja, talousarvioneuvotteluissa poliittiset ryhmät tunnistivat yhdessä keskeisiä kipukohtia, joihin haettiin hyvässä yhteistyössä ratkaisuja. Suurimmat lisäpanostukset kohdennettiin kouluruokaan, monikielisten oppijoiden tukeen ja nuorisotyön vahvistamiseen. Ryhmät nostavat varmasti enemmän ja tarkemmin yksittäisiä asioita esiin omissa puheenvuoroissaan, mutta tässä kohtaa kiitän omasta puolestani ryhmiä hyvän yhteisen kokonaisuuden aikaansaamisesta. Yksimielinen neuvottelutulos oli myös vastuullinen taloudellisesti epävarmassa tilanteessa – tehdyt lisäykset muodostavat vajaan promillen budjetin kokonaismenoista.

Talouteen liittyvät epävarmuudet johtuvat ennen kaikkea suhdannetilanteesta. Vantaan ensi vuoden talousarvion arvioidaan olevan 49,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmakaudella meidän on tärkeää saada yhdessä käännettyä talous jälleen ylijäämäiseksi. Menojen kriittisen tarkastelun ohella toivon, että kiinnitämme yhdessä aikaisempaa enemmän huomiota tulopuolen vahvistamiseen. Tarvitsemme Vantaalle lisää verotuloja – ja nyt en viittaa verojen korotuksiin, verot pysyvät meillä ensi vuonna ennallaan – vaan yritysten tarjoamiin uusiin työpaikkoihin ja investointeihin. Jäämme muista suurista kaupungeista jälkeen erityisesti yhteisöverotulojen osalta.

Arvoisa puheenjohtaja, olemme onneksi jo tarttuneet tähän haasteeseen yhdessä ja saamassa myös uusia työkaluja työ- ja elinkeinopolitiikkaamme. Päätimme juuri äsken perustaa uuden elinvoima- ja työllisyysjaoston Vantaalle ohjaamaan ja kehittämään kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden palveluita. Päätös liittyy ensi vuoden alusta kaupungin vastuulle siirtyviin työllisyyspalveluihin, mutta myös yhteiseen tahtoomme nostaa elinvoiman kehittäminen vahvemmin myös poliittisen päätöksenteon ytimeen. Kaupunkina me voimme luoda edellytyksiä, mutta elinvoiman luovat lopulta yritykset. Ainakin yritys tiedustelee meiltä sijoittumista,

laajennusta tai uutta investointia Vantaalle, meidän on pyrittävä vastaamaan siihen: ”Tervetuloa, tämä kyllä järjestyy”.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, lopuksi haluan kiittää teitä kanssavaltuutettuja hyvästä yhteistyöstä. Vaikka me emme kaikesta olekaan aina samaan mieltä, meillä on myös todella paljon yhdistäviä tavoitteita yli puoluerajojen. Ja kun olemme eri mieltä jostakin, olemme sitä yleensä rakentavasti ja toisiamme kunnioittaen. Jokaisella meillä valtuutetulla ja poliittisella ryhmällä on vastuu vaalia osaltamme tätä Vantaan henkeä – yhdessä tekemisen kulttuuria. Tämä on lopulta myös se supervoima, jolla rakennamme tulevaisuuden parempaa Vantaata. Siksi toivon, että jokainen valtuutettu pyrkii enemmän rakentamaan kuin hajottamaan tätä yhteistyötä.

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2028

Mika Kasonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja vantaalaiset

Jokaisen ihmisen perusoikeuksiin kuuluu turvallinen arki kotona, koulussa, työpaikalla sekä kadulla. Nuorten ryöstöistä ja pahoinpitelyistä epäiltyjen määrät ovat lisääntyneet kaikissa alle 21-vuotiaiden ikäryhmissä vuodesta 2019. Alle 15-vuotiailla vakavien rikosten osuus on kasvanut käytännössä koko 2000-luvun ajan. Suuntaus on äärimmäisen huono. Nuorisorikollisuuden kasvusta on uutisoitu viime vuosina paljon. Ilmiö näkyy myös Tilastokeskuksen rikostilastoja kuvaavissa luvuissa. Vantaa on valitettavasti tilastokärkenä lasten ja nuorten rikostilastoissa lähes kaikilla mittareilla mitattuna. Tämä kehityskulku on katkaistava.

Nuorten pahoinvoinnin lisäksi on yleinen turvallisuuden tunne vähentynyt. Aika usein kuulee, varsinkin ikääntyneiden ihmisten kanssa käydyissä keskusteluissa, että he eivät uskalla käydä ulkona ilta-aikaan, kun pelkäävät oman turvallisuutensa puolesta.

Arvoisa puheenjohtaja,

Pidämme tärkeänä myös neuvottelun tuloksena nostettua segregaatioalueiden lisättyä tukea alueiden urheiluseuroille. Neuvotteluissa oli hyvää keskustelua turvallisuudesta. Kokoomuksen esityksestä budjetin muutosehdotuksissa mainitaan, että kaupunki selvittää keinoja lisätä turvallisuutta asemaseuduilla yhteistyössä nykyisten turvallisuustoimijoiden kanssa. Aikoinaan Itäkeskuksen Tallinnanaukiolla pilotoitiin mallia, jossa poliisi ja järjestyksenvallvoimat toimivat yhdessä parantaen alueen yleistä järjestystä ja turvallisuutta, josta saatiin hyviä tuloksia. Turvallisuushaasteisiin tarvitaan ratkaisuja nyt heti, mutta on tärkeää myös ennaltaehkäistä ongelmien syntyä. Laadukas varhaiskasvatus, koulut, lasten ja nuorten vapaa-ajanvietto ja harrastukset ovat tärkeitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta ja ennaltaehkäisevät kasvamisen haasteita.

Monikielisten oppijoiden tukeen ohjataan 300 000 euroa. Myös nuorisotyö sai 120 000 euron lisäsatsauksen, josta osa ohjataan jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä nuorisotilojen aukioloaikojen pidentämiseen.

Arvoisa puheenjohtaja,

Olemme erittäin tyytyväisiä, että neuvottelutulokseen saatiin mukaan monia lasten ja nuorten hyvinvointia sekä oppimista edistäviä toimenpiteitä. Lasten kouluruokailun saama 300 000 euron lisäraha, jolla Vantaalla tullaan lisäämään aterioiden raaka-aineiden hintaa suurin piirtein Espoon tasolle ja 7.–8. luokkalaisten opettajien suorittamaa ruokailuvalvontaa lisätään, jotta oppilaiden ruokailua voidaan kannustaa.

Lisäksi puistoruokailua laajennetaan siten, että Länsi-Vantaalle tulee toinen ruokailupiste sekä Tikkurilaan tulee eväspussien tilalle lämmin ruoka. Nämä ovat tärkeitä nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Myös vanhusten puistoruokailu tulee kokeiluun.

Arvoisa puheenjohtaja,

Vantaalla budjettineuvotteluissa ovat mukana kaikki ryhmät, jolloin neuvotteluihin kuluu aikaa. Tämä takaa sen, että jokainen ryhmä saa mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua budjetin sisältöön.

Budjettineuvottelut saatiin vietyä läpi reilussa 12 tunnissa ja saimme kasaan poliittisten ryhmien kesken yksimielisen talousarvioesityksen ensi vuodeksi.

Vaikka muutosten määrät ovat kokonaisbudjettiin taloudellisesti suhteutettuna varsin maltilliset, on näillä päätöksillä varsin suuri poliittinen merkitys siihen mihin haluamme Vantaalla panostaa.

Neuvotteluissa oli hyvä henki ja haluan korostaa, että neuvotteluiden lopputulos on kaikkien ryhmien yhteinen, ei minkään yksittäisen ryhmän yksinomaan saama lopputulos, toki eri ryhmiltä tuli tiettyjä painotuksia.

Kokoomuksen kaupunginvaltuustoryhmän puheenjohtaja Mika Kasonen.

Ryhmäpuheenvuoro 18.11.2024 / Minna Räsänen, puheenjohtaja, sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Vuoden 2025 budjetti on osoitus siitä, että Vantaalla rakennamme tulevaisuutta inhimillisyyden ja tasa-arvon pohjalta, tiukkojen taloudellisten reunaehtojenkin keskellä. Vantaa on kasvava kaupunki, ja yli puolet budjetistamme kohdistuu kasvatukseen ja opetukseen – juuri sinne, missä tulevaisuus tehdään.

Budjettineuvottelut käytiin hyvässä hengessä, kiitos siitä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rokkaselle ja kaikille valtuustoryhmille.

Näin sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtajana voin ilokseni todeta, että kädenjälkemme näkyy vahvasti tässä tänään käsiteltävässä budjetissa. Tästä kiitos kuuluu valtuutetuillemme, jotka ovat aktiivisesti prosessin eri vaiheissa tehneet esityksiä, pyytäneet lisäselvityksiä ja pohtineet tekstimuotoiluja.

Hyvät valtuutetut

Parannukset kouluruokaan ovat loistojuttu. Kouluruoka ei ole vain aterialla – se on investointi oppimiseen, yhteisöllisyyteen ja perheiden arkeen. Tästä syystä kouluruoan parantaminen on ollut keskeinen tavoitteemme jo useamman budjettikauden ajan. Ja nyt voimme olla tyytyväisiä, että meilläkin on rahaa kohdistettuna myös suoraan ruoan laatuun ja ateriahintoihin. Näillä euroilla kuromme kiinni eroa naapurikaupunkeihin. Tämä ei ole vain tekninen päätös budjettiluvuissa – tämä on arvovalinta.

Ensi vuonna työllisyyspalvelut siirtyvät kaupungin vastuulle, ja on hyvä, että tässä budjetissa on varmistettu se, että palvelut voidaan käynnistää vahvoin resurssein. Nuorten ja muualta muuttaneiden työllistyminen ovat erityishuomion kohteina. Työ ei takaa vain toimeentuloa, vaan myös hyvinvointia, se on osallisuutta yhteisössä ja arvostusta. Siksi kaikki toimet, jotka edistävät vantaalaisten työllistymistä ja torjuvat työttömyyttä on otettava täysimääräisesti käyttöön. Tässä onnistuminen on merkittävää kaupungin taloudenkin vuoksi.

Hyvät valtuutetut, arvon vantaalaiset

Me tarvitsemme Vantaalle ja vantaalaisille konkreettisia tapoja yhteisöllisyyden rakentamiseksi.

Tähän maksuttoman puistoruokailun laajentaminen on vastaus. Se auttaa lapsia, se auttaa perheitä ja ensi vuonna palvelu laajenee myös ikäihmisille. Lisäksi tässä budjetissa varmistimme Tikkurilaan lämpimän puistoruuan ja uuden ruokailupaikan avaamisen Länsi-Vantaalle.

Puistoruokailu on muutakin kuin lautasellinen ruokaa, se on paljon enemmän kuin pelkkä aterialla.

Puistoruokailu lisää yhdenvertaisuutta ja vähentää eriarvoisuutta ja siksi sen kehittäminen on hyvä toimi.

Segregaation torjunta on sosialidemokraattien keskeinen tavoite. Jokainen lapsi ja nuori ansaitsee valoisan tulevaisuuden kaupunginosasta tai perhetaustasta riippumatta. Vantaalla olemme ottaneet konkreettisia askelia tämän tavoitteen saavuttamiseksi, ja vuoden 2025 budjetti vahvistaa näitä toimia entisestään.

Monikielisyysohjelman lisärahoitus on yksi tärkeimmistä satsauksista. Suomen kielen taito on avain oppimiseen ja osallisuuteen, ja nyt varmistamme, että jokaisella lapsella on mahdollisuus kehittää tätä taitoa. Tämä tukee paitsi lasten koulumenestystä myös heidän mahdollisuuksiaan rakentaa tulevaisuuttaan tasavertaisina yhteiskunnan jäseninä.

Lisäksi kirjastoille nyt suunnattu aineistomäärärahojen korotus tukee lukutaitoa ja oppimista – kirjasto on ovi, jonka avaamalla jokainen meistä voi astua uusiin maailmoihin.

Hyvät valtuutetut,

Me sosialidemokraatit olemme jälleen osoittaneet, että politiikka voi olla inhimillistä ja tulevaisuuteen katsovaa. Tämä budjetti ei ainoastaan vastaa tämän hetken haasteisiin, vaan se luo pohjaa turvallisemmalle ja oikeudenmukaisemmalle huomiselle.

Nyt tehtävien päätösten myötä tulemmme valmistelemaan Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen tiekarttaa. Tämä on aloitteestamme kehitetty strategia, joka kokoaa yhteen parhaat käytännöt ja linjaa tulevaisuuden suuntaviivat. Haluamme varmistaa, että jokaisella on mahdollisuus löytää paikkansa yhteisössämme ja työelämässä.

Huomionsa ansaitsee myös kaupungin henkilöstö, jota ei tässäkään budjetissa ole unohdettu. Henkilöstön hyvinvointi on edellytys laadukkaille palveluille. On hyvä, että saimme aikaiseksi lisäyksen, joka huomio mielenterveysongelmien ehkäisyn osana työkykyjohtamista. Lisäksi yhteistyön tiivistäminen henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa on tärkeää, jotta henkilöstön osallisuus voi kasvaa.

Haluan vielä kerran kiittää kaikkia neuvotteluihin osallistuneita ryhmiä ja virkamiehiä. Tämä budjetti on yhteisen työn tulos, mutta erityisen ylpeä olen siitä, kuinka sosialidemokraattiset arvot tässä näkyvät. Vantaalaiset voivat luottaa siihen, että heidän arjessaan näkyy se arvopohja, jolla me tätä kaupunkia kehitämme.

Kiitos.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäpuhe 18.11.2024 / Niilo Kärki, valtuustoryhmän puheenjohtaja

Arvoisa puheenjohtaja!

Viime vuoden korikokouksessa hyväksyttiin n. 3,3 miljoonan euron lisäykset 9 kohteeseen, tänä vuonna noin 1,2 miljoonaa 17 kohteeseen – noin miljardin kokonaisbudjettiin.

Saattaa vaikuttaa osin ”mikromanageeraukselta”. Näkökulma voi olla myös ”viimeisimpien aukkojen paikkaus”. Osa tekstimuutoksista kohdistui toimialojen sisäisiin/vakioasioihin – eivät ehkä välttämättömiä talousarvioon sisällytettäväksi.

Rahoituslisäykset kohdistuivat varsin hyvin. Opetus ja kasvatus sai rahoituslisäyksistä noin 60% - mm. kouluruokailussa otetaan käyttöön 7-8 luokkalaisilla valvonta ja ohjausateriat, kouluruuan houkuttelevuutta ja laatua parannetaan, monikielisten oppijoiden tukeen, kouluvalmentaja palkataan kahteen MEK-alueiden alakouluun.

Kaupunkikulttuuri sai lisäyksestä noin 30%, mm. liikuntapalveluihin, nuorisotyöhön ja kirjastopalveluihin.

Neuvotteluvara oli olematon – ja syystä – jo pohjaesitys oli lähes 50 miljoonaa alijäämäinen.

Kuluvan vuoden tulosenuste on noin 57 miljoonaa negatiivinen.

2025-28 taloussuunnitelman mukaan vuonna 2025 pitkäaikaiset lainat kasvavat noin 200 M€, vuonna 2026 noin 300 M€ ja 2027 noin 250 M€, jolloin pitkäaikaiset lainat on jo noin 1,6 miljardia.

PS jättää pykälässä 9 ptk lausuman:

”Kaupunginjohtajan toivotaan esittävän uudelle aloittavalle valtuustolle kaupungin meno- ja rakennetarkastelun, jossa on tunnistettu kaupungin talouden pitkän aikavälin mahdollisuudet ja haasteet.”

Siis, kuinka käyttötalous saadaan tasapainoon ja velanotto hallintaan.

Arvoisa puheenjohtaja!

Useamman kerran aiemminkin mm. vuoden 2023 talousarvioon PS esitti tekstilisäystä:

Vantaalla pyritään torjumaan segregatiota aiempaa vaikuttavammin. Kuutoskaupunkien ja valtion kanssa yhteistyössä selvitetään kansainvälisten esimerkkien pohjalta, voidaanko lainsäädäntötasolla lisätä työkaluja ja kaupunkien mahdollisuuksia segregatian torjuntaan. Tänä vuonna emme uudista esitystä.

Syy:Viime edunvalvontatoimikunnan kokouksessa kaupunginjohtaja tiedotti valtion ja kuutoskaupunkien allianssityöstä. Ensi vuoden teemana on segregatio.

Kiitos!

Vihreän valtuustoryhmän ryhmäpuhe vuoden 2025 talousarviosta / valtuustoryhmän puheenjohtaja Maija Rautavaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat. Elämme aikoja, jolloin taloudellinen epävarmuus, turvattomuus ja hyvinvoinnin eriytyminen ovat aiempaa vahvemmin läsnä.

Vaikka ajat ovat mitä ovat, emme saa unohtaa niitä lähtökohtia, jotka mahdollistavat hyvinvoinnin nyt ja tulevaisuudessa. Meidän on suunnattava katse eteenpäin ja nähtävä, miten tämän päivän lapset ovat tulevaisuuden rakentajia ja miten tänään tehdyt päätökset näkyvät vasta aikojen päästä.

Vihreä ryhmä haluaa kiittää valmistelijoita, muita valtuustoryhmiä ja neuvottelijoita hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä. Ilman yhteistyötä ja kaikkien ryhmien näkemyksiä emme olisi päässeet näin hyvään lopputulokseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointi on investointi tulevaisuuteen.

Oppimistulosten heikkeneminen ja oppimisen eriytyminen on asia johon on panostettava. Me emme voi odottaa parempia taloudellisia aikoja ja katsoa, miten heikoimmin eväin opiskelevat jäävät yhä enemmän takamatkalle. Monikielisten oppijoiden ohjelma on välttämätön panostus, jotta merkittävä osa koululaisistamme ei syrjäytyisi jatko-opinnoista ja tulevaisuuden työelämästä. On ensiarvoisen tärkeää, että ohjelma saadaan käynnistettyä ja että siihen panostetaan jatkossa riittävästi.

Kouluvalmentajien palkkaaminen on erityinen päätös koulujen yhteisöllisyyden hyväksi. Vuonna 2025 saamme kouluvalmentajat kaikkiin yläkouluihimme ja niihin alakouluihin, joissa on suurempi syrjäytymisen riski.

Kiitämme myös kouluruokaan panostamisesta. Maksuton ruoka koulupäivän aikana on merkittävä asia hyvinvointiyhteiskunnassamme. On tärkeää satsata ruoan laatuun ja myös ruokailun sosiaaliseen merkitykseen.

Laadukkaat palvelut edellyttävät osaavia tekijöitä. Vantaalla on henkilöstön saatavuus- ja hyvinvointiongelmia. Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa. Odotamme edelleen henkilöstöjohdolta toimenpiteitä työntekijöidemme hyvinvoinnin eteen.

Hyvät kuulijat, turvattomuuden lisääntyminen ja nuorten väkivaltarikollisuuden kasvaminen ovat asioita, jotka eivät voi jäädä odottamaan. Turvallisen ympäristön rakentaminen on koko kaupungin asia.

Siihen on puututtava kaikilla toimialoilla, kuten yhdessä totesimme.

Ympäristömme suojeleminen on elintärkeää niin nykyisille kuin tuleville sukupolville. Vihreä valtuustoryhmä kiittää kaikesta siitä hyvästä, mitä ympäristömme eteen on jo tehty. Me vihreät emme ole enää ainoa puolue, joka peräänkuuluttaa vihreitä arvoja. Maailma ei kuitenkaan ole siltä osin vielä valmis. Me toivomme jatkossa konkreettisempia ja yhä rohkeampia toimia. Vantaalla on vielä runsaasti mahdollisuuksia energiansäästöön omissa kiinteistöissään. Tähän toivomme lisää investointeja, kun jatkossa haemme säästöjä.

Vantaalaiset arvostavat lähiluontoa. Sillä on myös itseisarvo. Me tarvitsemme lähimetsiä, metsäisiä leikkipihoja, puita katujen varsille, virtaavia vesiä, niittyjä. Me vihreä ryhmä olemme iloisia siitä, että vuonna 2025 Vantaa lähtee aiempaa määrätietoisemmin tavoittelemaan luontoalueidemme suojelua. Iloitsemme siitä, että Vantaa sitoutuu huolehtimaan päiväkotij- ja koulupihojen puustoisuudesta ja luonnonmukaisuudesta. Ensi vuonna, niittyjen teemavuonna, vantaalaisten niittyjen, piennarten ja viheralueiden monimuotoisuutta tavoitellaan aiempaa selkeämmin.

Vantaalainen kulttuuritoiminta on monimuotoista ja ainutlaatuista. Siinä näkyy rohkeus, rentous ja yhteisöllisyys. Se on yhteinen kohtaamispaikkamme, johon myös muualta tullaan vierailemaan. Vantaalla kulttuuri kuuluu kaikille. On tärkeää, että Vantaa viestii tapahtumistaan laajasti ja laadukkaasti.

Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus ensi vuoden alusta alkaen tuo palvelut lähemmäksi kansalaisia. Tämä mahdollistaa aiempaa paremmin paikallisten työmarkkinoiden tarpeiden huomioimisen. Vantaalla on erityisen tärkeää panostaa kotouttamiseen ja kotouttamisen ja koulutuksen yhteistyöhön sekä muihin paikallisiin palveluihin. Vantaalla on liian paljon nuoria työelämän ja opiskelun ulkopuolella. Odotamme että uusi organisaatio antaisi meille uusia välineitä tähän haasteeseen.

Hyvät kuulijat, Kaupungin kestävä talous edellyttää vireää elinkeinoelämää. Tällä hetkellä erityisesti vihreä siirtymä synnyttää uutta liiketoimintaa, josta Vantaalla on hyvät mahdollisuudet haukata oma osansa. Yritys- ja työpaikkakaavoihin panostamalla voimme vaikuttaa Vantaan houkuttelevuuteen. Vantaa tarjoaa logistiikan solmukohtana luontevan paikan esimerkiksi erilaisille kiertotalouden toiminnoille.

Iloitsemme siitä, että Vantaa edistää vihreää siirtymää myös omassa toiminnassaan. Muun muassa, on hienoa, että kiertotalous otetaan mukaan osaksi kaupunkimme rakentamista ja että otamme askeleen kohti puurakentamista suuremmisakin rakennushankkeissamme.

Arvoisa puheenjohtaja, ajat ovat haastavat, mutta meidän tulee katsoa eteenpäin. Tulevaisuutta rakennetaan tiedolla, toivolla ja yhteistyöllä.

Kiitos.

Vasemmistoliiton ryhmäpuhe / valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, rakkaat kaupunkilaiset ja kunnianarvoiset kaupunkilaisten edustajat,

Suomessa on meneillään historiallinen kamppailu yhteiskunnan suunnasta. Orpon-Purran sinimusta hallitus on lähtenyt ennen näkemättömään hyökkäykseen pohjoismaista hyvinvointivaltiota vastaan. Se on ryhtynyt massiivisiin harvennus- ja avohakkuihin sosiaaliturvassa, kaikkein pienituloisimpien toimeentulossa, työntekijöiden oikeuksissa, sosiaali- ja terveyspalveluissa ja kansainvälisessä solidaarisuudessa. Vain hyvätuloisten ja -osaisten paapomiseen ja yhä uusiin aseisiin tuntuu riittävän rahaa, lähes loputtomasti.

Kyse ei ole vain yhteiskunnan vähäosaisista, vaikka erityisesti he ovat hallituksen maalitauluna. Hallituksen politiikka on suomalaisten enemmistön etujen vastaista. Tuoreen mielipidemittauksen mukaan selvä enemmistö suomalaisista katsoo Orpon hallituksen tehneen tai olevan tekemässä Suomea huonommaksi maaksi elää.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,
Aivan erityisesti hallituksen kurjuutta lisäävä politiikka näkyy sosiaali- ja terveyspalveluissa, jotka irrotettiin kuntien toimivallasta vuoden 2023 alusta lukien. Hallituksen täydellinen taipumattomuus ja kovakalloisuus hyvinvointialueiden alijäämien kattamisessa on ajamassa sote-palvelut syvään kriisiin.

Vaikka kuntataloudessakaan ei ole juhlimista, menee kuntakentällä hyvinvointialueita paremmin. Tämä koskee myös Vantaata. Hallitusta tästä ei kuitenkaan voi kiittää, vaan omia toimiamme ja kaupungissamme käynnissä olevaa vahvaa kasvua.

Valtuustossa puhutaan toistuvasti niin sanotuista hyvistä veronmaksajista. Vantaalla on hyviä asukkaita, riippumatta heidän veronmaksukyvystään. Suomalaisissa kunnissa on kuitenkin nollaveronmaksajia, jotka eivät suurista – tai jättimäisistä - tuloistaan huolimatta maksa ollenkaan kuntaveroa.

Tämä johtuu siitä, että kunnallisveroa ei tilitetä lainkaan pääomatuloista, esimerkiksi myyntivoitoista tai osingoista. Helsingin Sanomien tietojen mukaan tähän joukkoon kuuluu muun muassa suuryhtiö Koneen ja Ahlström Capitalin omistajia sekä muun muassa Ehrnroothin, Fazerin, Pauligin ja Serlachiuksen rahasukujen jäseniä. Onko silloin hyvä veronmaksaja, jos ei maksa lainkaan kuntaveroa?

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset
Tästä huolimatta Vasemmistoliitto pitää Vantaan ensi vuoden talousarviosta käytyjä neuvotteluita kohtuullisen onnistuneina suhteessa siihen taloustilanteeseen, jossa nyt olemme.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys oli jo lähtökuopissaan lähes 50 miljoonaa euroa alijäämäinen. Siksi liikkumavaraa on nyt korostetun vähän.

Silti moni asia nytkähti – tai ainakin saatiin nitkutettua – siihen suuntaan, jota Vasemmistoliitto tavoitteli.

Yksi näistä tavoitteista on jo useamman vuoden ollut kouluruoan laadun parantaminen. Erityisesti vasemmistoryhmien yhteistyöllä kouluruokaan saatiin näissä talousarvioneuvottelussa 300 000 euron raaka-aineisiin kohdistuva lisämääräraha. Tällä kouluruoan annoshinta nostetaan samalle tasolle kuin Espoossa, vaikka kuuden suurimman kunnan keskiarvoon on vielä matkaa.

Edelleen 300 000 euroa saatiin neuvoteltua monikielisten oppijoiden tukemiseen. Lisäksi 120 000 euroa ohjataan jalkautuvan nuorisotyön vahvistamiseen ja nuorisotilojen aukioloaikojen laajentamiseen.

Samaan lapsi-, nuoriso- ja tulevaisuuspakettiin voi laskea myös järjestöjen urheiluseurojen avustuksiin tulevat pienet korotukset, täsmäkorotukset liikuntaseurojen tilavuokriin sekä kotoutumista tukevaan toimintaan myönteisen myönteisen erityiskohtelun alueille toimiville liikuntaseuroille.

Tulevien polvien ohella Vasemmistoliitto kantaa huolta myös yhteiskuntaamme rakentaneista ikäihmisistä ja vammaisista. Siksi tervehdimme ilolla liikuntapalveluille ohjattua lisärahoitusta vanhusten ja vammaisten liikuttamiseen.

Hyvät ystävät, rakkaat vantaalaiset,
Budjetti ei ole vain rahaa. Se on koko kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja, jonka jokainen kirjaus merkitsee jotain.

Merkittävinä saavutuksina pidämme myös sitä, että pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi käynnistetään toimenpideohjelma yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa ja että Vantaan kaupunki panostaa tilaajana harmaan talouden torjumiseen.

Lisäksi kaupunki varmistaa omilla keinoillaan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävän tarjonnan, josta maapoliittisten linjausten mukainen korkotuettujen asuntojen tavoitemäärä on 360 (VAV). Tämän ohella ARA-rakentamiseen etsitään riittävästi tontteja.

Vantaa aikoo tehdä selvityksen katujen kunnossapidon sukupuoli- ja yhdenvertaisuusvaikutuksista. Kutsummekin arvokonservatiiviset ystävämme tässä valtuustosalissa tutustumaan feministiseen lumenauraukseen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut
Olisimme voineet olla rohkeampiakin. Maan oikeistohallituksen raju leikkauspolitiikka ja lisääntynyt työttömyys merkitsevät kasvavia sosiaalisia ongelmia. Esimerkiksi nuorten pahoinvointi ja kaupunginosien eriarvoisuuden torjuminen vaatisivat kaupungilta nyt tuntuja panostuksia. Siksi onkin hyvä, että kaupunki ryhtyy Vasemmistoliiton aloitteesta kokoamaan laajaa eriarvoisuuden vastaista toimintaohjelmaa.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä katsoo, että puolueiden saavuttama neuvottelutulos voidaan hyväksyä.

Keskustan ryhmäpuheenvuoro talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2028 / Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja Eeva Tikkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuutetut ja muut vantaalaiset!

Ensi vuoden talousarvio on lähes 50 me alijäämäinen. Menot kasvavat tuloja enemmän ja lainakanta kasvaa voimakkaasti. Verotulot ovat edelleen kaupunkimme merkittävin tulonlähde. Elinvoimamme kasvun varmistamiseksi meidän onkin satsattava nykyistä enemmän myös veroa maksavien asukkaiden ja yritysten tyytyväisyyteen.

Puheenjohtaja, aloitan myönteisistä huomioistamme. Keskustan valtuustoryhmänä iloitsemme, että vuoden 2025 talousarvioesityksessä halutaan edelleen vahvistaa yrittäjyyskasvatusta ja koulujen työelämäyhteyksiä, keskittyä tukemaan erityisesti kasvuhakuisia ja innovatiivisia yrityksiä sekä vahvistaa osaamisen ennakkointia yhdessä oppilaitosten kanssa. On ilahduttavaa, että haluamme luoda Vantaalla myös maankäytöllä entistä parempia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Tästä yrittäjämme varmasti kiittävät. Erityisen upeaa on, että pitäydymme Keskustan toiveen mukaisesti valtuustosopimuksessa ja uusi työllisyys- ja elivoima-jaosto aloittaa toimintansa vuoden -25 alusta. Näin saamme todella tärkeille työllisyys- ja elivoima-asioille niiden ansaitseman ja tarvitseman tilan.

Hyvät valtuutetut, on upeaa lapsiystävällinen kuntatyö eteenee ja otamme käyttöön päätösten lapsivaikutusten arvioinnin. Sekin on myönteistä, että kouluruuan ja ruokailuhetken laatuun tulee lisärahoitusta, saamme kouluvalmentajat myös muutamaan alakouluun ja että 9.luokka opettavilta poistuu vihdoon TET-tuntivähennys. Työmies ja -nainen on palkkansa ansainnut.

Ensi vuodelle kaavailut toimenpiteet eivät valitettavasti ole kuitenkaan riittäviä esimerkiksi lasten ja nuorten osaamisen ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi, niihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamiseksi ja laadukkaan seurannan toteuttamiseksi. Työtä jää siis vielä paljon seuraavallekin valtuustokaudelle monien aivan kriittisten asioiden kuntoon laittamiseksi. Esimerkiksi lukutaidon lisäämiseksi ei riitä pelkkä tuntimäärän kasvattaminen, myös tuntien laadun on oltava priimaa. Lukemaan oppii nimittäin vain lukemalla.

Vantaalla on lähes 50 000 alle 18-vuotiaista lasta ja nuorta. Keskustalle on tärkeää, että sekä takarivissä että eturivissä istuva vantaalainen lapsi ja nuori voi kasvaa omaan potentiaaliinsa. Että voi opiskella ryhmässä, jossa oppimista ja hyvinvointia ei ole estämässä vaikkapa liian suuri ryhmäkoko, kiusaaminen, väkivalta tai vaikkapa työrauhaongelmat.

Arvoisa puheenjohtaja, vaikka suurimmat puolueet eivät ole vielä innostuneetkaan ryhmäkokojen pienentämisestä, se tulee väijäämättä vastaan, kun uusi oppimisen tuen lakimuutos astuu voimaan elokuussa 2025. Siksi on tärkeää, että Vantaalla on jonkinlainen suunnitelma, miten varmistamme riittävän henkilöstön ja riittävät tilat tulevana vuosina pienemmille ryhmäkoille.

Tarvitsisimme toki lisää euromääräisiä satsauksia, mutta tarvitsemme myös niitä innovaatioita, joiden toteuttaminen ei maksa mitään: esimerkiksi lasten ja nuorten suojelemista kännykkäriippuvuudelta ja liialta digilaitteilla. Keskustan valtuustoryhmä onkin tyytyväinen, että näihin liittyen on kirjaukset talousarviossa.

Keskustalle on tärkeää, että lasten ja nuorten oppimiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa kuullaan niin oppilaita kuin heidän vanhempiaan sekä koulun henkilöstöä. Ja että luottamushenkilöt ja kaupungin henkilöstö voisi käydä näistä asioiden ratkaisemiseksi nykyistä tiiviimpää vuorovaikutusta.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut, on aivan välttämätöntä, että jatkamme toimenpiteitä kaupunkimme henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi. Sairauspoissaolojen vuosittaiset kustannukset ovat kestäättömiä. On upeaa, että esityksemme mukaisesti meillä on yhteistä tahtotila tunnista nykyistä paremmin mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen syyt ja keinot vähentää niitä. Ja, että työyhteisöissä keskitytään erityisesti arvostamaan kohtaamiseen ja psykologisen turvallisuuden vahvistamiseen. Myös ajan ja resurssien turvaaminen hyvälle johtamiselle ja hyvälle ihmisten johtamiselle soisi olevan hiljalleen jo itsestäänselvyys Vantaalla.

Arvoisat vantaalaiset,
Keskusta on pitänyt koko valtuustokauden esillä julkisen liikenteen alueellista tasa-arvoa sekä lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatteen turvaamista. On upeaa, että Vantaa toivoo HSL:n luovan mittarin, jolla voidaan mitata julkisen liikenteen tasa-arvon toteutumista mm. asuinalueen perusteella.

Iloitsemme myös siitä, että toiveemme mukaisesti esimerkiksi Nikinmäkeen tulee vihdoin ensi vuonna lisäoppimistilaa paviljongin muodossa. On myös upeaa, että esityksemme mukaisesti ensi vuonna kaupunkiympäristö ja kasvatuksen ja oppimisen toimiala vahvistavat yhteistyötä sopivien päiväkotitonttien löytämiseksi tasa-arvoisesti eri puolelta kaupunkia.

Talviliikuntakauden alkaessa olemme tyytyväisiä siitä, että Vantaalla halutaan tukea kuntalaisten fyysistä aktiivisuutta ja liikuntatilojen ja reittien kunnossapitoon lisätään resurssointia ja että toiveemme mukaisesti perheliikuntamahdollisuuksia lisätään.

Olemme tyytyväisiä myös siitä, että ensi vuonna arvioidaan edellytyksiä parantaa katujen ja teiden talvikunnossapidon tasoa, jotta ulkona liikkuminen olisi kaikille vantaalaisille mahdollista ja turvallista myös talvisin.

Puheenjohtaja, Keskustan valtuustoryhmä kiittää kaikesta yhteistyöstä ja esityksillemme saamastamme tuesta että myös muiden hyvistä esityksistä sekä lautakunta- että valtuustotyöskentelyvaiheessa ensi vuoden budjettia rakentaessamme.

Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtaja Jouko Jääskeläinen Ryhmäpuhe talousarviokäsittelyssä

Tiukka neuvottelurupeama on ohi. Olemme iloisia, että Vantaan talousarvion neuvottelutuloksessa ja budjetissa näkyy myös KD Vantaan kädenjälki. Kukaan ei tietenkään voi sanoa, että ajatukset juuri hänen esittämässään muodossa tulivat hyväksytyiksi. Mutta kun katsomme aihealueita ja huolen kohteita ns. suuressa kuvassa, niin kristillisdemokraatteina voimme olla tyytyväisiä neuvottelutulokseen.

Neuvottelutuloksessa näkyvät mm. nuorten syrjäytymisen ennalta estäminen ja neet-nuorten tukitoimenpiteet, järjestöjen avustukset ja kouluruoan laadun parantaminen. Esitimme myös panostusta S2-kielen opettamiseen ja muuhun integroitumista edistävään toimintaan yhteistyössä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa. Tavoitteenamme oli myös vahvistaa turvallisuustyön johtamista ottamalla laajasti mukaan eri yhteistyötahot ja varmistaa nuorten yrittäjien alkavan toiminnan tukeminen. Sanojen jäljet ovat näkyvissä.

Perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen ja koulunkäynninohjaajien lisääminen eivät menestyneet, mikä oli harmillista, kun peruskouluista kuitenkin kantautuu viestiä laskeneista oppimistuloksista ja työrauhahäiriöistä.

Joskus emme ole neuvotteluissa muuttaneet budjetissa mitään. Muutoksista tämänvuotinen on niitä vähäisempiä, vain noin puolitoista miljoonaa. Oma osuutensa tähän lienee siinä, että lähtökohtainen linjaus oli painaa kaasua ratikassa ja muutoin painella jarrua – onneksi kuitenkin jo pohjaehdotuksen mukaan kehittyvässä kaupungissamme käytettävän rahan määrä sekä tehtävän työn laatu ja määrä kaiken aikaa kasvaa. Silti olemme aidosti ja oikeasti huolissamme paisuvasta velastamme, ilman mitään poliittisia sivuajatuksia.

Edessä olevana vuotenakin kannattaa olla tarkkana. Emme voi korkeidenkaan investointien aikana sallia sitä, että peruspalvelut heikkenevät tai alueellinen eriarvoistuminen lisääntyy. Tai että ehkäisevä toiminta heikkenisi. Nuorten ja lasten turvattomuuden tulee vähentyä eikä kasvaa. Sitä on estettävä niin kodeissa kuin asemien seuduillakin, huolehtien että kukaan ei putoa hyvinvointialueen ja kaupungin väliin.

Hyvä periaate on: ohjaa tuki ja neuvot ajoissa sinne missä tukea tarvitaan. Älä odota ongelmien kasaantumista. Voimaa on kansalaisyhteiskunnassa, järjestöissä, seurakunnissa ja kaikkialla, missä on aktiivisia ja tarmokkaita ihmisiä. Kunta ei pysty ja ehdi kaikkeen. Yhdessä voimme enemmän.

Tehdystä työstä kiitos kaikille, kaupungin johdolle, valmistelijoille, neuvottelijoille sekä kaikille, jotka ovat ajatuksensa yhteiseen kekoon kantaneet. Tästä on hyvä jatkaa työtä vantaalaisten ja Vantaan parhaaksi!

Liike Nyt ryhmäpuheenvuoro / valtuustoryhmän puheenjohtaja Nina Nummela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja muut kuulijat

Tämän valtuustokauden viimeiset talousarvioneuvottelut käytiin hieman erilaisissa asetelmissa kuin aiemmin. Aiempina vuosina olemme saaneet tehdä talousarviota hyvin vähävelkaiselle Vantaalle, joka oli ansiokkaasti vähentänyt velkaansa menneinä vuosina. Nyt neuvotteluja ohjasi massiivinen ratikkahanke, jonka lopullista hintalappua emme edes tiedä, mutta joka tulee nostamaan Vantaan velkaluvut täysin uudelle asteelle. Sen takia me Liike Nytissä pidämme tärkeänä, että Vantaa määrittelee lainakaton kaupungin julkisille hankinnoille sekä seuraa erityisen tarkkaan lainanottoa ja lainan takaisinmaksua. On suuri pelko, että ratikan rakennusprojekti ei pysy nykyisessä arviossa, kuten olemme lukuisissa aiemmissa rakennusprojekteissa saaneet todeta.

Ratikan ei myöskään pitänyt vaikuttaa muihin palveluihin, mutta onhan se päivänselvää, että näin iso hanke vaikuttaa pienempiin investointeihin. Raha ei yksinkertaisesti riitä kaikkeen, vaikka tahtoa olisi. Ei varsinkaan tällaisessa taloudellisessa tilanteessa, jossa me Suomessa tällä hetkellä olemme.

Meidän on syytä kiinnittää erityistä huomiota Vantaan elinvoiman parantamiseen. Ei ole millään mittarilla kestävä, että Vantaan väkiluku kasvaa mutta verotulot vähenevät. Pelkkä väkiluvun kasvu ei ole itseisarvo, jos palvelut eivät pysy mukana. Me tarvitsemme talouskasvua, niin Vantaalla kuin koko Suomessa, vain siten me selviämme tulevasta velkataakasta. Yritysten houkuttelu on yksi keino elävöittää Vantaan elinkeinoelämää ja tuoda lisää verotuloja Vantaalle.

Kuntapäätäjillä on keskeinen rooli kaupunkisuunnittelussa. Toimivalla ja ketterällä kaavoituksella pystymme tarjoamaan tonttimaata niin yritykselle kuin pien- ja omakotitaloille. Näin saamme tarjottua perheille elämäntilanteeseen sopivia asuinratkaisuja, jotta perheet eivät muuta ympäryskuntiin. Vantaa on pientalojen kaupunki ja tätä suuntausta on tuettava jatkossakin. Pienet kerrostaloasunnot ratikkareitin varrella eivät palvele tätä tarkoitusta.

Esteettinen ilme ja positiiviset mielikuvat ovat keskeisiä vetovoimatekijöitä. Meidän tulee edelleen panostaa Vantaan maineen parantamiseen. Kaikki mitä Vantaasta kirjoitetaan vaikuttaa ihmisten mielikuviin kaupungistamme. Vantaan tulee entistä selkeämmin markkinoida hyviä puoliaan: meillä on paljon viihtyisiä asuinalueita, luonto lähellä, meillä on Suomen parhaat liikenneyhteydet ympäri maailmaa ja meillä on todella monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Muistetaan korostaa, että Vantaalla on hyvä elää ja arki sujuu hyvin.

Koulutus ja työ ovat tärkeä osa ihmisten hyvinvointia. Kiinnitetään huomiota ammattitaitoisen opetushenkilökunnan saatavuuteen ja työssä viihtyvyyteen. Koulutustason nosto tarkoittaa yleensä hyvinvoinnin paranemista useilla eri osa-alueilla. Koulutustasossa Vantaa on hieman Helsinkiä ja Espoota alemmalla tasolla, joka johtuu mm. yliopistotasaisen koulutuksen puuttumisesta.

Turvallisuus on yksi hyvinvoinnin tärkeimmistä kulmakivistä. Vantaallekin on muodostunut katujengejä, joiden toiminta on järjestäytyntä rikollisuutta. Jengiytyminen on vakavasti otettava

sisäinen turvallisuusuhka. Me Liike Nytissä toivomme, että katujengi-ilmiöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota ja turvallisuutta parannetaan kaikkialla kaupungissa.

Maahanmuuttajien kotouttaminen on tärkeää työtä, jotta saamme työllistettyä heidät ja integroitua heidät suomalaiseen yhteiskuntaan. Käytämme kotouttamiseen paljon euroja, joten olisi erittäin tärkeää pystyä myös mittaamaan kotouttamisen vaikutukset. Miten kielenoppiminen ja työllistyminen edistyvät. Erityisesti tulevan TE-uudistuksen myötä Vantaan rooli kasvaa tässä merkittävästi. Me Liike Nytissä olisimme myös toivoneet, että Vantaa tukisi enemmän maahanmuuttajalasten osallistamista vantaalaisten, jo olemassa olevien, harrastusseurojen pariin, jolloin lapset voisivat tutustua ja ystävystyä paremmin kantasuomalaisten lasten kanssa.

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja viranhaltijat, talousarvioneuvottelut ovat sujuneet hyvässä hengessä. Lämmin kiitos siitä kaikille. Kaikilla poliittisilla ryhmillä on sama päämäärä, eli kuntalaisten hyvinvointi.

Rakennetaan yhdessä parempaa ja viihtyisämpää Vantaata.

Kiitos!

RKP:n ryhmäpuheenvuoro / valtuustoryhmän puheenjohtaja Stefan Åstrand

Ärade ordförande, fullmäktigeledamöter, tjänstemän samt Vandabor, Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, virkamiehet ja Vantaalaiset

Kiitos kaikille hyvästä yhteistyöstä budjettineuvotteluissa. Tack också till stadsstyrelseordförande Sakari Rokkanen för bra ledda förhandlingar där vi hade över 200 ändringsförslag på bordet. Tämä budjetti on laadittu ottaen huomioon kaupungin kasvavat tarpeet sekä asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus.

Vuoden 2025 alussa voimaan astuva TE-uudistus on tulevan vuoden tärkein yksittäinen tehtävä, jossa kaupungin on onnistuttava. Meidän on saatava synnytettyä uusia työpaikkoja ja mahdollistettava työllisyyden kasvu entistä paremmin. Vaalikauden aikana kaupungin konserniohjaus ja sen hallinto ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan. Kaupungin osakkuusyhtiöiden omistajapoliittisia tavoitteita on uudistettu ja on panostettu yhtiöiden hallitusten osaamistasoon. Epäkohtiin on puututtu jämäkästi. Uskomme, että osakkuusyhtiömme pystyvät tukemaan Vantaan elinvoimaa hyvin tulevalla vaalikaudella. Vuoden 2025 talousarvion keskeinen painopiste oli menokasvun hillitseminen. Mielestämme onnistuimme siinä todella hyvin ja kiitämme kaupunginjohtajaa jo valmiiksi hyvin laaditusta kehyksestä.

Vantaa tulee investoimaan tulevina vuosina merkittäviä summia, jossa tietysti ratikka on isossa roolissa. Toivottavasti tämä ei kuitenkaan vaikuta muiden tärkeiden ja uusien investointien edistämiseen.

Arvoisa puheenjohtaja,

RKP on tyytyväinen, että määrärahalisäyksiä tehtiin niin, että panostetaan 300 000 euroa kouluruoan parantamiseen, 300 000 euroa monikielisten oppijoiden tukemiseen ja 120 000 euroa nuorisotyöhön. Yksityisen taiteen perusopetuksen avustuksia korotettiin, ja tärkeää oli myös, että lisättiin liikuntaseurojen vuokratukea. RKP:n aloitteesta päädyttiin palkkaamaan lisää kouluvalmentajia kahteen MEK-alueiden alakouluun

Ärade ordförande,

SFP är nöjd över att anslagen har höjts så att det satsas mer på skolmaten och på att stödja flerspråkiga elever samt på ungdomsarbete. På initiativ av Svenska folkpartiet beslöt man att anställa två nya skolcoacher.

För SFP var det viktigt att vi fick en överenskommelse om att när man gör ändringar är det viktigt att invånarna och andra intressegrupper hörs och involveras i alla lägen då bibliotekets nätverk och tjänster förändras som påverkar dem. Ett exempel där det behövs är Sandkulla bibliotekets framtida placering.

Vi har inte varit riktigt nöjda med hur tvåspråkighetsprogrammet har genomförts. Staden bör ta nya grepp för att genomföra det. SFP fick i förhandlingarna igenom att av tvåspråkighetsprogrammet 2025 genomförs tydliga och mätbara åtgärder och arbetet samordnas av den svenskspråkiga tjänsten. För år 2025 förnyas de svenskspråkiga tjänsternas organisering

samt uppföljningen av tvåspråkighetsarbetet, och tvåspråkighetsprogrammet görs i samarbete med alla stadens verksamhetsområden.

På basen av SFP:s fullmäktigemotion kommer det svenskspråkiga ungdomsarbetet att organiseras om så att stadens alla ungdomstjänster finns under samma tak. Samtidigt kommer ungdomsteamet att förstärkas. Vi förväntar oss mycket av förändringen och en professionell ledning av ungdomsarbetet.

Nu när fullmäktigeperioden går mot sitt slut är det bra att dra ett sammandrag där Svenska folkpartiet varit den drivande kraften för att utveckla den svenska servicen i Vanda.

Ett nytt daghem byggs som bäst invid Mårtensdals skola som ska ersätta daghemmet Timotej. Mårtensdals skola renoveras till ett bildningsrum med moderna utrymmen. Vi lyckades påskynda planeringen av ett svenskspråkigt daghem i Håkansböle storområde som nu är i beredning.

Vi har också fått nya rekryteringar som stöder svenskservice: en svensk kultursekreterare för att koordinera det svenskspråkiga kulturutbudet samt en svenskspråkig idrottskoordinator

Vantaan nuorisovaltuuston puheenvuoro Vantaan talousarviosta vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025-2028

Kiitos arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat, vantaalaiset ja muut paikallaolijat

Vantaan nuorisovaltuusto on kovin tyytyväinen Vantaalle esitetystä lähitulevaisuuden kokonaiskuvasta. Nyt on tärkeää toimia vastuullisesti. Heikko suhdannetilanne, kasvanut työttömyys, sekä rakennusalan haasteet näkyvät myös meillä Vantaalla. Ensivuoden talousarvio on 50 miljoonaa alijäämäinen.

Vantaa tekee seuraavina vuosina useita toimenpiteitä, joilla vastataan kaupungin ajankohtaisiin haasteisiin. Menojen kasvua hillitään, mutta samalla tulevaisuuteen investoidaan.

Seuraavaksi tuon esiin näitä nuorisovaltuustolle kovin tärkeitä tulevaisuuden investointeja

Aloitan sillä suurimmalla investoinnilla eli ratikalla. Vantaan nuorisovaltuusto uskoo, että ratikan rakentamiselle ja liikennöinnille lasketut 60 tuhatta uutta asukasta ja 30 tuhatta uutta työpaikkaa tulevat pidemmällä aikavälillä maksamaan ratikkaan nyt käytettävät investointi kustannukset. Tämän lisäksi ratikka on panostus lasten ja nuorten turvalliseen, nopeaan ja sujuvaan liikkumiseen kaupungilla.

Muita lapsia ja nuoria koskevia rakennushankkeita on myös luvassa. Taloussuunnitelmaan sisältyy neljä uutta päiväkotia, viisi koulukorjausta- tai laajennusta, uusi Vehkalaan nouseva ammattiopisto, Aviopoliksen lukio, sekä tästä tuohon radan toiselle puolelle kohoava oppimiskampus. Kaikki nämä hankkeet ovat merkittäviä vastauksia kaupungin jatkuvaan kasvuun.

Mennään tarkemmin koulumaailmaan...

Vantaan nuorisovaltuuston aloitteesta, sekä valtuutettujen hyvistä päätöksistä johtuen - kaikissa Vantaan yläkouluissa ja lisäksi kahdessa segregatio riskillä sijaitsevassa alakoukussa aloittaa vuodenvaihteessa kouluvalmentaja. Kokonaiskustannuksena on lähes 800 tuhatta euroa. Vantaalla on siis vuodenvaihteessa yhteensä 17 kouluvalmentajaa, jotka auttavat tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään lasten ja nuorten pahoinvointia, tarjoavat yksilöllistä tukea, jota luokan- tai aineenopettajilla ei ole mahdollisuutta tarjota, sekä tukevat koulun yhteishenkeä ja ilmapiiriä. Toteutuneen pilotoinnin mukaan kouluvalmentajilla on positiivinen vaikutus kiusaamisen vähentymiseen, sekä opettajien työtaakan laskuun.

Lisäksi valtuustoyhmien talousarvioneuvotteluiden päätteeksi tehtiin päätös panostaa monikielisten oppijoiden laajempaan ja henkilökohtaisempaan tukemiseen, sekä selkokielisten oppimateriaalien ainemäärärahoihin liki 400 tuhatta euroa.

Ja kirsikkana kakussa - Vantaalla panostetaan ensivuonna jopa 300 tuhatta euroa kouluruokaan. Vantaa pääsee viimein aterikohtaisissa kustannuksissa naapurikaupunki Espoon tasolle. Odotettavissa onkin, että kouluruuan syöjien määrä tulee kasvamaan, mikä on ollut yksi nuorisovaltuuston keskeisistä tavoitteista jo vuosia. Haluamme, että jokainen lapsi ja nuori jaksaisi keskittyä opintoihinsa koko koulupäivän ajan. Kouluruokaan panostaminen tarkoittaa panostuksia hyvinvointiin ja opimistuloksiin.

Muilta toimialoilta

haluan nostaa panostukset jalkautuvaan nuorisotyöhön, sekä nuorisotilojen aukioloaikojen laajennukseen. On myös hyvä nähdä, että Vantaalla toimiville urheiluseuroille jaettavia kaupungin vuokra-avustuksia kasvatetaan, taide-opetukseen panostetaan sekä kotouttamista tukevaa harraste toimintaa halutaan tukea. Nuorisovaltuusto pitää tärkeänä, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastaa ainakin yhtä harrastusta. On tärkeää edistää lasten ja nuorten liikkuvuutta, ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää kotoutumista.

Me nuorisovaltuustossa pidämme Myös tärkeänä, että vantaalaisten turvallisuuteen ja jengiytymiseen liittyvät huolet on huomioitu. Kaupungilla on voitava edelleen liikkua ilman turvallisuuteen liittyviä huolia. Nuorilta saatavan palautteen mukaan etenkin rata-alueet ja kaupunkikeskukset koetaan turvattomiksi.

Hieno myös nähdä, että nuoret opiskelujen tai työttömyyden ulkopuolella tulevat ensivuoden alusta alkean saamaan laajemmin tukea työllisyys ja elinvoimapalveluiden siirtyessä kaupungille. Yksikin syrjäytynyt ja yhteikunnan ulkopuolelle jäävä nuori on liikaa.

Nuorisovaltuuston tehtävä ei kuitenkaa ole vain kehua hyviä päätöksiä. Siksi haluankin kirittää valtuutettuja vielä nuorisovaltuuston aikaiseminkin nostamasta opetuskohtaisten ryhmäkokojen pienentämisestä. Nuorisovaltuusto on esittänyt, että asiaa lähdettäisiin ratkaisemaan koulukerrallaan aloittaen niistä ongelmallisimmista.

Hyvät kuulijat,

nuorisovaltuuston keväällä tekemä bujdettilauselma on otettu huomioon hyvin laajilta osin ja sen keskeiset tavoitteet myös näkyvät taloussuunnitelmassa. Kokonaisuudessaan on kerrassaan helppo todeta, että nuorisovaltuusto on tyytyväinen ensi vuoden talousarviosta, sekä tulevien vuosien taloussuunnitelmasta.

Loppuun haluan vielä toivottaa kaikille hyvää lapsen oikeuksien viikkoa. Ilman lapsia ja nuoria meillä ei ole mitään.

Kiitos